

Proeverij van participatie instrumenten

Frank Speel en Laura Colenbrander

VNG Programmamanager en trainee
Lokale Democratie

Raad op Zaterdag, 16 september 2023

4 blokken

1. Kennismaking – tops en tips – verwachtingen
2. Participatie in de praktijk: instrumenten belicht
3. Wat voor raad willen we zijn?
4. Vervolg

Participatie in ontwikkeling

- Grote maatschappelijke opgaven, noodzaak participatie
- Wetvoorstel Participatie op decentraal niveau: van inspraak naar participatie
- Representatieve democratie versus directe democratie
- Corona en digitale participatie
- Noodzaak jongerenparticipatie

Participatie in de praktijk: gouden lessen

- Inwoners participeren niet zo maar: behoefte voorop
- Ambtelijke ondersteuning noodzakelijk
- Gebruik bestaande netwerken (coöperaties, dorpsraden, kernen,...)
- Hoe ga je uitkomsten gebruiken?
- Spelregels voor participatie vaststellen (lokale participatieverordening)

Participatie in de praktijk

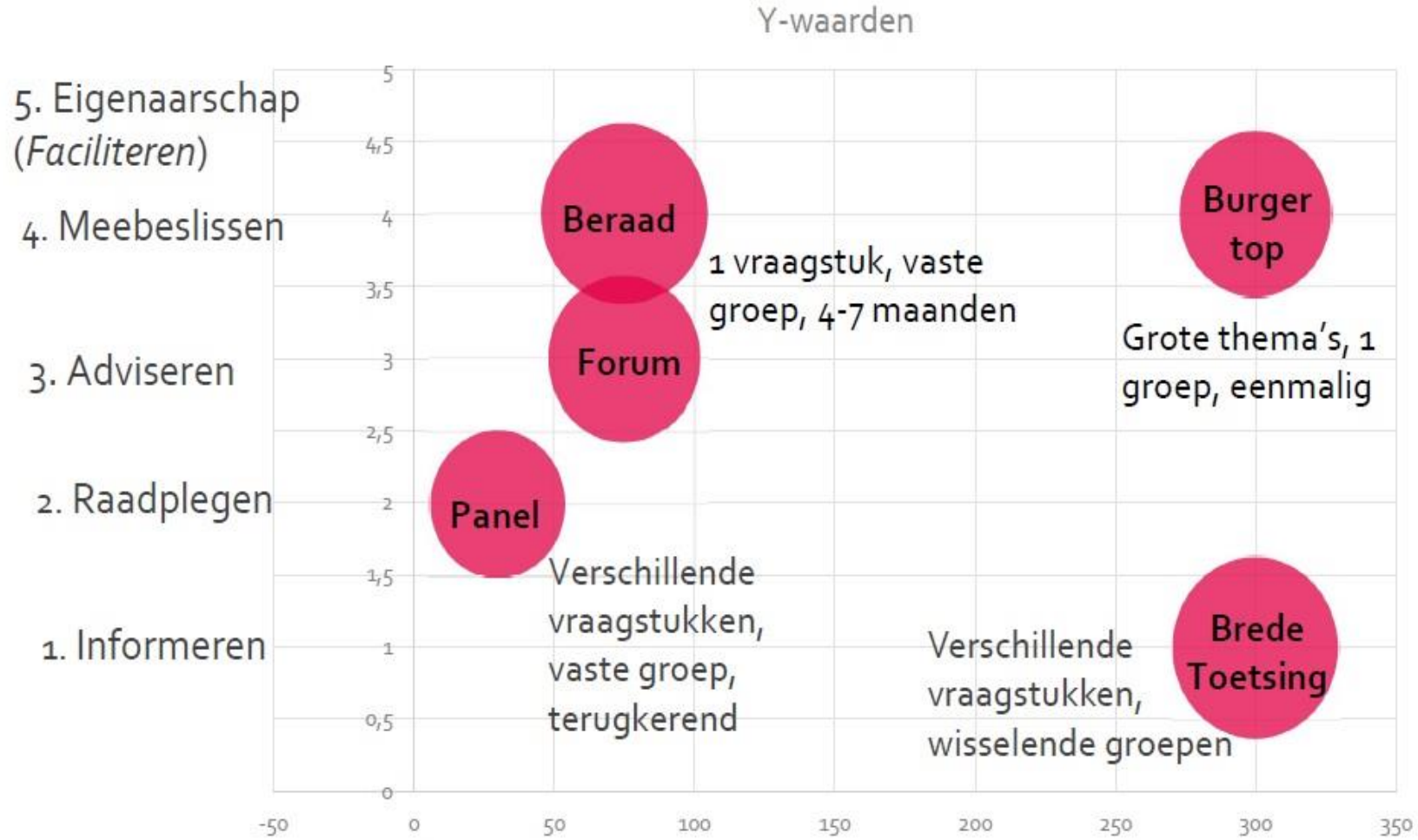
- Er is geen goed of fout! Zoek de vorm van participatie die bij je gemeente past
- Durf te leren en te experimenteren
- Denk ook aan democratisch vakmanschap van ambtenaren
- Gebruik goede voorbeelden van andere gemeenten
- Maak er een feestje van!

Participatie nader belicht

1. Mandaat van de deelnemers (van informeren tot eigenaarschap)
2. Frequentie (van éénmalig tot structureel)
3. Kleine groep – grote groep (van straat tot stad / regio)

Mandaat

Voorbeelden uit de praktijk:

- Casus Zwolle (kaderstelling – ontwikkeling centrumgebied)
- Casus Zeist (wijkgesprekken / burgerpanel – thema bezuinigingen)
- Casus Etten-Leur (jongerenparticipatie)
- Casus Bodegraven Reeuwijk (uitdaagrecht)

Wat voor raad willen we zijn?

3 traditionele rollen van de gemeenteraad

- Kaderstellende rol
- Controlerende rol
- Volksvertegenwoordigende rol

Kaderstellende en controlerende rol van de raad

- Bepaal als raad wat je in deze raadsperiode wil bereiken?
- De raad heeft een machtig instrument om beleid te sturen: budgetrecht (gemeentelijke begroting)
- Instrument van de *planning en control cyclus*:
  - *Vooraf: welke doelen te bereiken en tegen welke kosten*
  - *Achteraf: zijn de doelen behaald*

Casus

krantenkoppen